

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد

حقوق خصوصی

کمیته برنامه ریزی حقوق

گروه علوم انسانی

مصوب دویست و نود و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ : ۱۳۷۴/۲/۳

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی حقوق خصوصی

دوره کارشناسی ارشد

گروه : علوم انسانی
رشته : حقوق خصوصی
دوره : کارشناسی ارشد
کمیته تخصصی : حقوق
شاخه :
کدرشته :

شورای عالی برنامه ریزی در دویست و نود و هفتمین جلسه مورخ ۱۳۷۴/۲/۳ براساس طرح دوره کارشناسی ارشد حقوق خصوصی که توسط کمیته حقوق گروه علوم انسانی شورای عالی برنامه ریزی تهیه شده و به تائید این گروه رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد حقوق خصوصی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجراست.

الف : دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره میشوند.

ب : موسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و براساس قوانین تاسیس میشوند. و بنا بر این تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی میباشند.

ج : موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل میشوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) از تاریخ ۱۳۷۴/۲/۳ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه موسسات در زمینه کارشناسی ارشد حقوق خصوصی در همه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی منکور در ماده منسوخ میشوند و دانشگاهها و موسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات میتواند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده ۳) مشخصات کلی و برنامه مدرسی و سرفصل دروس دوره : کارشناسی ارشد حقوق خصوصی در سه فصل جهت اجرا به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ میشود.

رای صادره دویست و نود و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۴/۲/۳

در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد حقوق خصوصی

- (۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد حقوق خصوصی که از طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود با اکثریت آراء بتصویب رسید.
- (۲) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد حقوق خصوصی از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رای صادره دویست و نود و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۴/۲/۳ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد حقوق خصوصی صحیح است بمورد اجراء گذاشته شود.

مورد تأیید است.

دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

دکتر علی شریعتمداری

سرپرست گروه علوم انسانی

رونوشت : به معاونت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی جهت اجراء ابلاغ میشود.

سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

ش

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس
دوره کارشناسی ارشد حقوق خصوصی

کمیته تخصصی حقوق گروه علوم انسانی

برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته حقوق خصوصی

گروه: علوم انسانی
کمیته تخصصی: حقوق
رشته: حقوق خصوصی
دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته

شورای عالی برنامه ریزی براساس طرح دوره کارشناسی ارشد حقوق خصوصی که توسط کمیته تخصصی حقوق گروه علوم انسانی شورای عالی برنامه ریزی تهیه شده و به تأیید این گروه رسیده است برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد که:

ماده ۱. برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد حقوق از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره می شوند.

ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی می باشند.

ماده ۲. کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات در زمینه کارشناسی ارشد، حقوق خصوصی در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند. و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده ۳. مشخصات کلی و برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد حقوق خصوصی در سه فصل جهت اجرا به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ می شود.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فصل اول: مشخصات کلی دوره کارشناسی ارشد (نابپوسته) حقوق خصوصی

الف: مقدمه و تعریف:

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد (نابپوسته) حقوق خصوصی براساس رهنمودها و موافقت اصولی اعضاء محترم ستاد انقلاب فرهنگی سابق و سایر آئین نامه ها و مقررات آموزشی مربوط تنظیم شده است.

ب: هدف:

هدف از این دوره تربیت کارشناس ارشد در رشته حقوق خصوصی است از طریق بالا بردن سطح اطلاعات و آگاهی و بینش حقوقی دانش آموختگان دوره کارشناسی توأم با آموزش روش تحقیق و تقویت قدرت استنباط و تجزیه و تحلیل مسائل حقوقی است.

ج: طول دوره:

دوره کارشناسی ارشد (نابپوسته) حقوق حداقل شامل چهار نیمسال تحصیلی (دوسال) و حداکثر پنج نیمسال تحصیلی (با پایان نامه) است و هر دانشجو باید ۳۲ واحد (با احتساب واحدهای پایان نامه) طبق برنامه تنظیمی بگذرانند. به علاوه دانشجویانی که در دوره کارشناسی ۲ واحد معارف اسلامی و ۲ واحد منطق را نگذرانده اند باید این ۴ واحد را بگذرانند.

د: شرایط ورود به دوره کارشناسی ارشد (نابپوسته) حقوق خصوصی:

کسانی می توانند داوطلب ورود به دوره کارشناسی ارشد (نابپوسته) گردند که دارای شرایط زیر باشند:

۱. دارا بودن گواهی نامه کارشناسی رشته حقوق یا معادل آن از کشورهای دیگر به تشخیص مراجع صلاحیتدار.
۲. پذیرفته شدن در امتحان ورودی.

مواد امتحان ورودی دوره کارشناسی ارشد حقوق خصوصی توسط کمیته حقوق شورای عالی برنامه ریزی تعیین می شود.

هـ: واحدهای درسی:

تعداد کل واحدهای درسی رشته حقوق خصوصی ۳۲ واحد به شرح زیر می باشد.
۱. دروس اختصاصی (اعم از الزامی و اختیاری) ۲۸ واحد طبق فهرست دروس.
۲. پایان نامه ۴ واحد.

به علاوه ۴ واحد دروس عمومی (۲ واحد معارف اسلامی و ۲ واحد منطق) برای دانشجویانی که این دروس را در دوره کارشناسی نگذرانده اند.

توضیح:

سمینار که کار تتبع و تحقیق و دنباله دروس تخصصی می باشد با توجه به آئین نامه دوره کارشناسی ارشد (نایبوسته) درباره موضوعات مربوط به رشته تخصصی با نظر و ارشاد اساتید متخصص تهیه می شود و بایستی به صورت مقاله ای با استفاده از انتشارات علمی جدید تنظیم گردد و در جلسه ای که اداره آن به عهده یکی از استادان است با حضور دانشجویان عرضه و مورد بحث و ارزیابی قرار گیرد.

فصل دوم: برنامه
۱. دروس الزامی کارشناسی ارشد حقوق خصوصی

کد درس	نسام درس	واحد	ساعت		زمان ارائه درس یا پیشنیاز
			جمع نظری	عملی	
۱	حقوق مدنی (۱)	۲	۳۴	۳۴	—
۲	حقوق مدنی (۲)	۲	۳۴	۳۴	—
۳	متون فقه	۳	۵۱	۵۱	—
۴	اصول فقه	۳	۵۱	۵۱	—
۵	قواعد فقه	۲	۳۴	۳۴	—
۶	حقوق بین الملل خصوصی (تعارض قوانین)	۲	۳۴	۳۴	—
۷	حقوق تجارت	۲	۳۴	۳۴	—
۸	متون حقوقی به زبان خارجی	۲	۳۴	۳۴	—
۹	داوری بین المللی	۲	۳۴	۳۴	—
۱۰	سمینار	۱	۱۷	۱۷	—
۱۱	پایان نامه	۴	—	—	—
جمع		۲۵	۳۵۷	۳۵۷	—

۱. دروس متون فقه و اصول فقه ممکن است به تشخیص دانشکده مربوطه در دو ترم به صورت ۱ و ۲ واحد ارائه شود.
۲. دو واحد متون حقوقی به زبان خارجی ممکن است به تشخیص دانشکده مربوطه بیش از دو ساعت در هفته و در بیش از یک نیمسال تدریس گردد ولی در هر حال دو واحد محسوب خواهد شد.
۳. دانشجویان موظفند برای هر درس دوره کارشناسی ارشد حقوق خصوصی بجز درس متون حقوقی یک کار تحقیقی انجام و ارائه نمایند که به تشخیص استاد درصدی از نمره درس مربوطه را تشکیل خواهد داد.
۲. دروس اختیاری کارشناسی ارشد حقوق خصوصی

کد درس	نسام درس	واحد	ساعت		زمان ارائه درس یا پیشنیاز
			جمع	نظری عملی	
۱	آئین دادرسی مدنی	۲	۳۴	۳۴	—
۲	حقوق تجارت تطبیقی	۲	۳۴	۳۴	—
۳	حقوق مدنی تطبیقی	۲	۳۴	۳۴	—
۴	حقوق اسلامی تطبیقی	۲	۳۴	۳۴	—
۵	آیات الاحکام	۱	۱۷	۱۷	—
۶	حقوق تجارت بین الملل	۲	۳۴	۳۴	—
۷	مسئولیت مدنی	۲	۳۴	۳۴	—
۸	علم کلام	۱	۱۷	۱۷	—
۹	اجرای احکام و اسناد	۲	۳۴	۳۴	—
۱۰	حقوق دریایی	۱	۱۷	۱۷	—
۱۱	تاریخ حقوق	۱	۱۷	۱۷	—
۱۲	فلسفه حقوق	۱	۱۷	۱۷	—
					
جمع		۱۹	۳۲۳	۳۲۳	—
<p>توضیح: دانشجویان موظفند حداقل ۷ واحد را از میان واحدهای اختیاری انتخاب و بگذرانند.</p>					

- فصل سوم: سرفصل دروس کارشناسی ارشد حقوقی خصوصی
۱. سرفصل دروس الزامی (کارشناسی ارشد حقوق خصوصی)
  ۲. سرفصل دروس اختیاری (کارشناسی ارشد حقوق خصوصی)

۱ - سرفصل دروس الزامی
(کارشناسی ارشد حقوق خصوصی)

حقوق مدنی (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

ساعات تدریس: ۳۴ ساعت

پیشنیاز: ندارد

هدف: تقویت نیروی استنباط و توان استدلال در مسائل حقوق مدنی.

سرفصل دروس: یک یا چند مبحث از مباحث زیر به انتخاب استاد تعیین و تدریس می شود.

۱. شرایط اساسی صحت معامله

۲. اثر معاملات (قواعد عمومی، خسارات حاصله از عدم اجرای تعهدات، اثر عقود نسبت

به اشخاص ثالث)

۳. شرایط ضمنی عقد

۴. معاملات فضولی

۵. سقوط تعهدات

۶. کلیات الزامات خارج از قرارداد

۷. عصبیت

۸. اتلاف

۹. تسبیب

۱۰. استیفا

حقوق مدنی (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

ساعات تدریس: ۳۴ ساعت

پیشنیاز: ندارد

هدف: تقویت نیروی استنباط و توان استدلال در مسائل حقوق مدنی.

سرفصل دروس: یک یا چند مبحث از مباحث زیر به انتخاب استاد تعیین و تدریس می شود.

۱. بیع
۲. اجاره
۳. مزارعه و مساقات
۴. مضاربه
۵. جعاله
۶. وکالت
۷. صلح
۸. رهن
۹. شفعه
۱۰. وصیت
۱۱. ارث
۱۲. سبق و عاریه
۱۳. نکاح و طلاق

متون فقه

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

ساعات تدریس: ۵۱ ساعت

پیشنیاز: ندارد

هدف: آگاهی از مسائل فقهی در مورد معاملات و آشنایی با روش استدلال و استنباط و اجتهاد در آن مسائل.

سرفصل دروس: یک یا چند مبحث از مباحث زیر به انتخاب استاد تعیین و تدریس می شود.

۱. بیع و خيارات

۲. اقاله

۳. اجاره

۴. دین

۵. رهن

۶. حجر

۷. ضمان

۸. حواله

۹. كفالت

۱۰. صلح

۱۱. شرکت

۱۲. مضاربه

۱۳. مزارعه

۱۴. مساقات

۱۵. ودیعه

۱۷. عاریه

۱۸. وکالت

۱۹. جعاله

- ۲۰. شغفه
- ۲۱. وصیت
- ۲۲. ارث
- ۲۳. سبق و عاریه
- ۲۴. نکاح و طلاق

اصول فقه

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

ساعات تدریس: ۵۱ ساعت

پیشنیاز: ندارد

هدف: آگاهی از اصول استنباط احکام اسلامی و تقویت قدرت استدلال و استنباط احکام فقهی و حقوقی.

سرفصل دروس: یک یا چند مبحث از مباحث زیر به انتخاب استاد تعیین و تدریس می شود.

۱. مباحثات الفاظ (دلالت، حقیقت و مجاز، مفهوم و منطوق، حجیت مفاهیم، عام و خاص، مطلق و مقید، مجمل و مبین)
۲. مباحث اصول طعیه (اصل براءت، استصحاب تخییر و اشتغال)
۳. مباحث تعادل و تواجیح، تعارض ادله.
۴. مباحث اصول لفظی
۵. مباحث اجماع، خبر واحد و سایر انواع خبر و روایت

قواعد فقه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

ساعات تدریس: ۳۴ ساعت

پیشنیاز: ندارد

هدف: آگاهی از قواعد فقهی به منظور تقویت قدرت استنباط و استدلال دانشجویان در زمینه های حقوقی.

سرفصل دروس:

مباحث:

۱. اصاله الصحه و اصاله اللزوم
۲. قاعده لاضرر
۳. قاعده تسلیط
۴. قاعده تبعیت عقد از قصد
۵. شروط ضمن عقد
۶. قاعده ید
۷. ضمان ید
۸. قاعده ما یضمن و ما لا یضمن و نظایر اینها تدریس می شود.

حقوق بین الملل خصوصی (تعارض قوانین)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

ساعات تدریس: ۳۴ ساعت

پیشیاز:

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با مسائل مهم تعارض قوانین و ارائه راه حل آنها

سرفصل دروس: یک یا چند مبحث از مباحث زیر به انتخاب استاد تعیین و تدریس می شود.

۱. تعارض قوانین در مورد سهام شرکتها
۲. تعارض قوانین در مورد قراردادها
۳. تعارض قوانین در مورد اسناد
۴. اجرای احکام و اسناد خارجی
۵. تعارض چند قانون ملی در مورد احوال شخصیه

حقوق تجارت

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

ساعات تدریس: ۳۴ ساعت

پیشیاز:

هدف: آشنا ساخت دانشجویان با مباحث تفصیلی حقوق تجارت می باشد.

سرفصل دروس: یک یا چند مبحث از مباحث زیر به انتخاب استاد تعیین و تدریس می شود.

۱. شرکتهای تعاونی در ایران
۲. بورس اوراق بهادار
۳. مجامع عمومی در شرکتهای سهامی
۴. افزایش و کاهش سرمایه در شرکتهای
۵. حق کسب یا پیشه و یا تجارت

متون حقوقی به زبان خارجی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

ساعات تدریس: ۳۴ ساعت

پیشنیاز: ندارد

هدف: آموزش نظری یکی از مباحث درس متون حقوقی به زبان خارجی به صورت تحقیقی و تفصیلی به منظور فراهم نمودن زمینه تحقیق

سرفصل دروس:

چون در دوره کارشناسی ارشد کتاب درسی با محتوای مشخص مورد توجه نیست و استاد به اختیار خود یکی از مباحث این درس را انتخاب و به صورت تحقیقی و تفصیلی مورد مطالعه قرار می‌دهد لذا تعیین فهرست ریز مطالب قبل از انتخاب موضوع میسر نیست و یکی از مباحث زیر به انتخاب استاد تدریس خواهد شد:

۱. مسائل حقوق مدنی
۲. مسائل حقوق بین الملل خصوصی
۳. مسائل حقوق تجارت
۴. مسائل آئین دادرسی مدنی.

داوری بین المللی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

ساعات تدریس: ۳۴ ساعت

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با حقوق و مسائل داوری بین المللی است.

سرفصل دروس:

۱. آئین داوری
۲. قانون حاکم
۳. ادله اثبات دعوی
۴. شیوه خاص دفاع در داوری
۵. مشاوره و انشاء رأی
۶. اجراء آراء داوری بدون مراجعه به دادگاه
۷. اجراء قضائی آراء داوری
۸. اجراء آراء داوری در محدوده قراردادهای بین المللی.

۲ - سرفصل دروس اختیاری
(کارشناسی ارشد حقوق خصوصی)

آئین دادرسی مدنی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

ساعات تدریس: ۳۴ ساعت

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با مسائل دادرسی مدنی بطور مفصل می باشد.

سرفصل دروس:

۱. فرق میان تصمیمات قضائی و اداری دادگاه (به تفصیل)

۲. شکایت از تصمیمات دادگاهها (به تفصیل)

۳. داورى (به تفصیل)

حقوق تجارت تطبیقی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

ساعات تدریس: ۳۴ ساعت

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با قوانین تجاری کشورهای مختلف می باشد.

سرفصل دروس: یک یا چند مبحث از مباحث زیر به انتخاب استاد تعیین و تدریس می شود.

۱. ورشکستگی در حقوق تجارت
۲. اسناد تجاری
۳. حق کسب و پیشه
۴. مطالعه تطبیقی شرکتهای سهامی
۵. مطالعه تطبیقی شرکتهای با مسئولیت محدود
۶. حمل و نقل جاده ای بین المللی
۷. حمل و نقل هوایی بین المللی
۸. حمل و نقل بوسیله راه آهن

حقوق مدنی تطبیقی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

ساعات تدریس: ۳۴ ساعت

پیشنیاز: ندارد

هدف: تقویت استنباط و تحلیل دانشجویان این رشته از طریق مقایسه و تطبیق مسائل حقوق مدنی، در سیستمهای مختلف حقوقی و حقوق ایران و سنجش ابعاد مختلف مسائل است.

سرفصل دروس: یک یا چند مبحث از مباحث زیر به انتخاب استاد تعیین و تدریس می شود.

۱. شرایط اساسی صحت معامله

۲. اثر معاملات (قواعد عمومی - خسارات حاصله از عدم اجرای تعهد - اثر عقود نسبت به اشخاص ثالث).

۳. شرایط ضمن عقد

۴. معاملات فضولی

۵. کلیات الزامات خارج از قرارداد

۶. اتلاف

۷. تسبیب

۸. بیع

۹. اجاره

۱۰. وکالت

۱۱. صلح

حقوق اسلامی (فقه) تطبیقی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

ساعات تدریس: ۳۴ ساعت

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با نظرات مختلف علماء اسلام (فرق شیعه و سنی) در مسائل فقهی است.

سرفصل دروس:

۱. عقود و معاملات
۲. نکاح و طلاق
۳. وصیت
۴. ارث
۵. وقف
۶. حجر و غیره تدریس می شود.

آیات الاحکام

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

ساعات تدریس: ۱۷ ساعت

پیشنیاز: ندارد

هدف: آگاهی از مفاد آیات کریمه قرآن که متضمن احکام فقهی اسلامی و بعنوان مهمترین منبع فقه اسلام می باشد.

سرفصل دروس: آیات مربوط به عقود و ایقاعات نظیر آیات مربوط به تجارت، بیع، صلح، وصیت، غضب، نکاح، طلاق، ارث، قضا و شهادت، حدود، دیات و قصاص تدریس می شوند.

حقوق تجارت بین الملل

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

ساعات تدریس: ۳۴ ساعت

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنا ساختن دانشجویان به مسائل حقوقی تجارت بین الملل است که از روابط تجارتي بین الملل ناشی می شود.

سرفصل دروس: یک یا چند مبحث از مباحث زیر به انتخاب استاد تعیین و تدریس می شود.

۱. ورود و اشتغال خارجیان به شغل تجارتي و انجام اعمال تجارتي
۲. مؤسسه تجارتي و عناصر تشکیل دهنده آن
۳. وجود شرکتهای خارجی و شرایط آنها
۴. رژیم سرمایه گذاری بین المللی
۵. بیع بین المللی
۶. قرارداد فروش در حقوق فرانسه - آلمان - انگلستان.
۷. دعاوی مربوط به قراردادهای بین المللی (داوری)
۸. مقررات اروپائی علیه عملیات محدود کننده رقابت بین المللی
۹. مراحل مختلف سفارشات خارجی تا خروج جنس از گمرک در ایران
۱۰. عملیات بانکی و اعتبار اسنادی در ایران
۱۱. مقررات صادرات و واردات در ایران

مسئولیت مدنی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

ساعات تدریس: ۳۴ ساعت

پیشنیاز: ندارد

هدف: تقویت نیروی استنباط و توان استدلال در مسائل حقوقی مربوط به مسائل مدنی.

سرفصل دروس:

۱. کلیات (تعریف مسئولیت - تفاوت مسئولیت مدنی و کیفری تفاوت، مسئولیت قراردادی و غیرقراردادی)
۲. مبنای مسئولیت (تئوری خطا و خطر)
۳. ارکان مسئولیت (ورود زیان - فعل زیان آور، ثبت و معنی فعل شخصی و فعل غیر، رابطه سببیت)
۴. آثار مسئولیت مدنی (جبران خسارت - اثر قراردادها در مسئولیت مدنی)

علم کلام

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

ساعات تدریس: ۱۷ ساعت

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با اعتقادات فقه اسلامی و آشنایی به طرق استدلال عقلی در جهت اثبات مبانی اعتقادی اسلامی است.

سرفصل دروس:

۱. مباحث نبوت (نبوت عامه و خاصه و صفات و شرایط نبی و عصمت) مسأله عدل الهی
۲. مباحث امامت و وجوب نصب امام و صفات ائمه

اجرای احکام و اسناد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

ساعات تدریس: ۳۴ ساعت

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با مسائل مربوط به اجرای احکام و اسناد که در حل دعاوی مورد نیاز خواهد بود.

سرفصل دروس: یک یا چند مبحث از مباحث زیر به انتخاب استاد تعیین و تدریس می‌شود.

۱. مشکلات ناشی از اجرای احکام در داخل کشور

۲. اجرای احکام خارجی و مسائل ناشی از آن

۳. مقایسه مقررات ناظر بر اجرای احکام و اسناد در حقوق تطبیقی

حقوق دریائی

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

ساعات تدریس: ۱۷ ساعت

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با اصول و قواعد بین المللی حاکم بر استفاده بازرگانی از آبهای دریائی بین المللی می باشد.

سرفصل دروس: یک یا چند مبحث از مباحث زیر به انتخاب استاد تعیین و تدریس می شود.

۱. قرارداد حمل و نقل دریائی

بررسی کنوانسیون ۱۹۲۴ بروکسل و اقداماتی که منتهی به انعقاد آن قرارداد می گردد و

همچنین بررسی کنوانسیون ۱۹۷۸ هامبورگ

الف: انعقاد قرارداد حمل و نقل

ب: اجرای قرارداد حمل و نقل

ج: مسئولیت متصدی حمل و نقل

۲. قرارداد اجاره کشتی و اقسام آن

الف: قراردادهای مدت معین و بررسی حقوق و وظایف موجر و مستأجر

ب: قراردادهای سفر معین و بررسی حقوق و وظائف موجر و مستأجر

ج: قرارداد اجاره کشتی به صورت نخست و بررسی حقوق و وظائف موجر و مستأجر

۳. تضادم کشتی در دریا و بررسی کنوانسیونهای حاکم بر آن

۴. کمک و معاضدت در دریا و بررسی کنوانسیونهای حاکم بر آن

۵. خسارات مشترک دریائی و بررسی کنوانسیونهای حاکم بر آن

تاریخ حقوق

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

ساعات تدریس: ۱۷ ساعت

پیشنیاز: ندارد

هدف: مطالعه تاریخ هر رشته از علوم از لوازم شناخت آن علم است چه تا تحول تاریخی علمی مطالعه نشود آن علم بخوبی شناخته نخواهد شد و حقوق نیز از این قاعده مستثنی نمی باشد.

سرفصل دروس: چون در دوره کارشناسی ارشد کتاب درسی با محتوای مشخص مورد توجه نیست و استاد به اختیار خود یکی از مباحث این درس را انتخاب و به صورت تحقیقی و تفصیلی مورد مطالعه قرار می دهد، لذا تعیین فهرست ریز مطالب قبل از انتخاب موضوع میسر نیست و یکی از مباحث حقوقی در مقطع تاریخی معینی تدریس خواهد شد.

۱. مبحث مالکیت
۲. مبحث مسئولیت
۳. مبحث ارث و وصیت
۴. مبحث قراردادها
۵. مبحث اشخاص

فلسفه حقوق

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

ساعات تدریس: ۱۷ ساعت

پیشنیاز: ندارد

هدف: مطالعه فلسفه حقوق از لوازم شناخت علم حقوق است چه فهم قواعد حقوقی و نظام حقوقی بدون توجه به فلسفه وجود آنها امکان پذیر نیست.

سرفصل دروس: چون در دوره کارشناسی ارشد کتاب درسی با محتوای مشخصی مورد توجه نیست و استاد به اختیار خود یکی از مباحث این درس را انتخاب و به صورت تحقیقی و تفضیلی مورد مطالعه قرار می دهد لذا تعیین فهرست ریز مطالب قبل از انتخاب موضوع میسر نیست و یک یا چند مبحث از مباحث زیر به انتخاب استاد تعیین و تدریس می شود.

۱. رابطه حقوق و دولت

۲. رابطه حقوق و واقعیات اجتماعی

۳. رابطه فلسفه حقوق و جامعه شناسی حقوق

۴. منابع حقوق

توجه:

استاد باید با توجه به اینکه این درس مربوط به رشته حقوق خصوصی است برنامه خود را تنظیم نماید.

تاریخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۴

شماره ۲۳/۲۶۴۹

پیوست

بیت عالی

جمهوری اسلامی ایران
دانشگاه فرهنگستان آموزش عالی

حداقل و حداکثر واحدهای درسی درمقاطع مختلف آموزش عالی
(مصوبات جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۲۵ و ۱۳۷۳/۱۱/۹)

شورای عالی برنامه ریزی

شورای عالی برنامه ریزی به پیشنهاد گروههای برنامه ریزی و براساس بازنگری و برنامههای آموزشی، حذف، ترمیم ناموفق و واحدهای غیرضرور و انجام شاخهها در بعضی از رشتههای تحصیلی، حداقل و حداکثر واحدهای درسی درمقاطع مختلف آموزش عالی را به شرح زیر تصویب کرد این مصوبات از تاریخ تصویب قابل اجرا است و به موجب آن مصوبات قبلی لغو میگردد.

- ۱- دورههای کارشناسی حداقل ۶۷ و حداکثر ۷۲ واحد
- ۲- دورههای کارشناسی حداقل ۱۳۰ واحد و حداکثر ۱۳۵ واحد (برای رشتههای مختلف فنی و مهندسی حداکثر ۱۴۰ واحد)
- ۳- دورههای کارشناسی ناپیوسته حداقل ۶۵ و حداکثر ۷۰ واحد
- ۴- دورههای کارشناسی ارشد ناپیوسته حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد (که از این تعداد ۴ تا ۱۰ واحد اختصاص به پایان نامه دارد).
- ۵- دورههای کارشناسی ارشد پیوسته حداقل ۱۷۲ و حداکثر ۱۸۲ واحد
- ۶- دورههای دکتری Ph. D. حداقل ۴۲ و حداکثر ۵۰ واحد (که از این تعداد ۱۶ تا ۲۰ واحد میتواند اختصاص به رساله داشته باشد).

در اینصورت:

الف: گروههای برنامه ریزی موظف اند کلیه برنامههای مصوب رشتههای مربوط به خود را بررسی کرده و با حذف واحدهای غیر ضرور، سقف واحدها را درمقاطع مختلف تحصیلی به سطح تعیین شده فوق کاهش دهند.

ب: این تقلیل واحدها و برنامههای جدید برای دانشجویان ورودی سالهای تحصیلی ۱۳۷۳-۷۴ و بعد از آن قابل اجرا است.

ج: دانشجویان ورودی قبل از ۱۳۷۳ نیز میتوانند وضعیت تحصیلی خود را با برنامه جدید تطبیق دهند، در اینصورت تطبیق واحدها و ترمیم با برنامههای جدید حسب مورد برعهده شورای آموزشی گروه یا کمیته تحمیلات تکمیلی مؤسسه ذیربط است.

رای صادره در جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی درخصوص تقلیل واحدهای درسی درمقاطع مختلف تحصیلی صحیح است به هر حال اجرا گذارده شود.

دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
معاونت محترم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمائید.

سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

۲۱۹

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

بسم الله

تاریخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۵
شماره ۱۱۳/۲۶۶۲

دستورالعمل اجرایی موضوع کاهش سقف واحدهای درسی
دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد
مصوب جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۳

- ۱- گروه‌های برنامه ریزی موظفند حداکثر ظرف مدت ۶ ماه برنامه‌های مصوب مربوط به خود را بازنگری کرده و سقف واحدها را تا حد مجاز کاهش دهند.
- ۲- برنامه‌های اصلاح شده از تاریخ ابلاغ، برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است.
- ۳- دانشجویان شاغل به تحصیل می‌توانند بر اساس سقف تعیین شده در برنامه جدید، به تشخیص گروه آموزشی مؤسسه ذی ربط و با رعایت شرایط زیر فارغ التحصیل شوند:
  - ۲-۱: واحدهای درسی الزامی دوره را اعم از عمومی، پایه، اصلی و تخصصی تا سقف مجاز در برنامه جدید، گذرانده باشند.
  - ۲-۲: برای رشته‌هایی که هنوز برنامه جدید آنها ابلاغ نشده است، سقف واحدها در دوره کارشناسی برای رشته‌های فنی و مهندسی ۱۴۰ واحد و برای سایر رشته‌ها ۱۲۵ واحد و برای دوره کارشناسی ارشد ۲۲ واحد است.
  - ۲-۳: آن دسته از دانشجویانی که در مشمول بند ۲-۱ قرار نمی‌گیرند یعنی تعداد واحدهای گذرانده شده آنها کمتر از حد مجاز است، می‌توانند از نیمسال تحصیلی بعد کمبود واحدهای درسی خود را تا سقف تعیین شده برابر برنامه جدید بگذرانند، در این صورت:
    - الف: کلیه واحدهای گذرانده شده قبلی دانشجوی، حتی اگر در برنامه جدید حذف شده باشد، پذیرفته می‌شود.
    - ب: در سہائتی که در برنامه جدید با تعداد واحد کمتر یا بیشتر عرضه شده‌اند و دانشجویان در سہا را قبلاً گذرانده است، بر اساس همان تعداد واحد گذرانده شده از وی پذیرفته می‌شود و نیازی به گذراندن واحدهای اضافی برای آن نروس را ندارد.
    - ج: گذراندن در سہائتی از برنامه قدیم که در برنامه جدید حذف شده است، برای دانشجویانی که آن درس را نگذرانده‌اند الزامی نیست.
    - د: برای فراغت از تحصیل در دوره‌های کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته گذراندن کلیه دروس عمومی (مصوب جلسه ۲۸۲ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۰ شورای عالی برنامه ریزی) الزامی است.

مقرر جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی، مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۳ در مورد دستورالعمل اجرایی کاهش سقف واحدهای درسی دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد صحیح است جهت اجرا ابلاغ شود.

دکتر سید محمد رضا چاشمی کلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم وزارت فرهنگ و آموزش عالی و

معاونت محترم آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و

رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی

خواهشمند است دستور فرمائید به واحدهای مجری اصلاح نصاب،

سید محمد کاظم نائینی

مدیر ای عالی برنامه ریزی